

влиянием гендерных стереотипов, которые формируются на основе воспитания.

Список использованных источников:

1. Андреева И. Г. Гендерные различия в структуре эмоционального интеллекта у студентов / И. Г. Андреева // Женщина. Образование. Демократия: Материалы 7-й международной междисциплинарной научно-практической конференции 10-11 декабря 2004 г., г. Минск. – Минск, 2004. – С. 282-285.
2. Берн Ш. Гендерная психология / Ш. Берн. – СПб.: «Прайм-Еврознак», 2001. – 320 с.
3. Орме Г. Эмоциональное мышление как инструмент достижения успеха / Г. Орме. – М.: «КСП», 2003. – 272 с.
4. Бреслав Г. М. Психология эмоций / Г. М. Бреслав. – М.: Смысл; изд-во «Академия», 2004. – 544 с.

Посвістак О.А.

*кандидат історичних наук, доцент,
Хмельницький національний університет*

ВНЕСОК ПРЕДСТАВНИКІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ У СТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЇ СІМ'Ї ЯК СФЕРИ НАУКОВИХ ЗНАНЬ

Представники функціонального підходу зробили значний внесок у становлення психології сім'ї. Згідно з функціональним підходом, сімейні стосунки є похідними від способу життя сім'ї та сімейного укладу, обумовлені соціокультурними функціями сім'ї і будуються на системі соціокультурних ролей, пов'язаних з шлюбом, спорідненістю і батьківством. Найяскравішими представниками функціонального підходу є Е. Дюркгейм [3], Е. Вестермарк, Б. Малиновський [4], У. Огборн, Т. Парсонс, Е. Берджесс [1]. Слід зазначити, що функціональний підхід, як і еволюційний, також спрямований на пошук того спільного, що притаманне різним типам сімей в ході історії, але зосереджує увагу не тільки на універсальності сім'ї, на її історичних формах, а й на соціокультурних функціях сім'ї і на взаємозв'язках соціокультурних ролей, пов'язаних з шлюбом та спорідненістю. Представники

функціоналізму зробили значний вклад у розробку соціально-психологічних проблем сім'ї [1; 2].

Саме функціоналістам належить розробка проблем материнства і батьківства (Б. Малиновський) [4] та аналіз впливу добровільності шлюбу на його нестабільність і зменшення кількості членів сучасної сім'ї на сімейну солідарність. Основоположник функціонального напрямку вивчення сім'ї Е. Дюркгейм сконцентрував зусилля наукових пошуків на механізмах згуртованості сім'ї, ролі кожного члена сім'ї в сімейному житті, на взаємозв'язку розлучень і самогубств. Він звернув увагу на те, що ряд сімейних функцій змінюється і навіть втрачається під впливом урбанізації [3, с. 20–22]. Е. Дюркгейм обґрунтував психологічну концепцію суспільної обумовленості людської свідомості.

Функціоналісти першими зайнялися розробкою проблем структурних та функціональних змін сім'ї та першими намагалися довести, що всі проблеми сім'ї – це психологічні проблеми, будь-яка з них може бути вирішена індивідуальними зусиллями або за допомогою консультантів з шлюбно-сімейних питань і міцність шлюбу залежить, головним чином, від психологічних зусиль подружжя (Е. Берджесс, Х. Локк). Представники функціонального підходу велику увагу приділили аналізу історичного переходу сімейних функцій до інших соціальних інститутів. Так, У. Огборн доводив, що після такого переходу прерогативою сім'ї має залишитися лише афективна функція і стабільність сім'ї буде залежати, в основному, від міцності емоційних зв'язків. Він першим проаналізував феномен еволюції від сім'ї, заснованої на відповідності соціокультурним нормам, до сім'ї, в основі якої лежать міжособистісні, засновані на емоційній близькості стосунки. У термінології Е. Берджесса це описано, як перехід від «сім'ї-інституту» до «сім'ї-партнерства» [2].

Погляди представників напрямку еволюціонували від теорій дезорганізації сім'ї (У. Огборн) до теорії реорганізації сім'ї як нормального процесу (Е. Берджесс, Т. Парсонс). Т. Парсонс вперше зробив спробу синтезувати точки зору на сім'ю як соціальний інститут і соціально-психологічну групу, розглядав сім'ю як специфічну структурну підсистему суспільства із складною системою сімейних зв'язків. Він довів, що функціональне завдання підтримки емоційного балансу між всіма членами сім'ї, необхідного для нормальної соціалізації дітей, вимагає міцного зв'язку між подружжям, закріпленого шлюбом [1].

Отже представники функціонального напрямку вивчення сім'ї зосередили свою увагу на аналізі специфіки функціонування сім'ї та першими зайнялися розробкою проблем структурних та функціональних змін сім'ї, намагаючись довести, що всі проблеми сім'ї – це психологічні проблеми, будь-яка з них може бути вирішена індивідуальними зусиллями або за допомогою консультантів з шлюбно-сімейних питань і міцність шлюбу залежить, головним чином, від психологічних зусиль подружжя.

Список використаної літератури:

1. Браун, Д. Теория и практика семейной психотерапии / Д. Браун, Д. Кристенсен. – 3 междунар. изд. – СПб. : Питер, 2001. – 351 с.
2. Бурова, С. Н. Социология брака и семьи: история, теоретические основы, персоналии / С. Н. Бурова. – Минск : Право и экономика, 2010. – 444 с.
3. Дюркгейм, Э. Самоубийство. Социол. Этюд / Э. Дюркгейм; пер. с фр. А. Лукова. – СПб. : Союз, 1998. – 496 с.
4. Малиновский, Б. Избранное: Динамика культуры / Б. Малиновский; пер. с англ. – М. : «РОССПЭН», 2004. – 959 с.

Приходько А.Ю.

студентка;

Кубриченко Т.В.

кандидат психологічних наук, доцент,

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЙ ПОВЕДІНКИ В КОНФЛІКТІ У СТУДЕНТОК ЗІ СТАТЕВОГОМОГЕННОЇ ТА СТАТЕВОГЕТЕРОГЕННОЇ ГРУП

Попри широку представленість у літературі результатів досліджень стратегій поведінки в конфлікті, видів, чинників та наслідків конфліктної взаємодії, а також окреслення психологічних особливостей міжособистісної взаємодії в студентських групах, наявність висновків про особливості взаємодії жінок і чоловіків в умовах різних за своїм статевим складом груп, особливості стратегій поведінки в конфлікті у студенток зі статевогетерогенної та статевогетерогенної груп досліджені недостатньо, що й обумовило науковий інтерес до вивчення обраної теми [1; 2].